

PRÁVNÍ ANALÝZA

**POSOUZENÍ MOŽNOSTI MĚSTA TURNOV VYSTOUPIT ZE SVAZKU OBCÍ
VODOHOSPODÁŘSKÉ SDRUŽENÍ TURNOV A OTÁZEK S TÍM SOUVISEJÍCÍCH,
ZEJMÉNA VYPOŘÁDÁNÍ MAJETKOVÉHO PODÍLU V PŘÍPADĚ VYSTOUPENÍ**

Zadavatel:

Město Turnov
Antonína Dvořáka 335
511 22 Turnov

Zpracovatel:

AK KVAPIL & ŠULC
Národní 21
110 00 Praha 1

OBSAH:

1. Stručný popis faktického stavu	3
2. Prostudované materiály a informace	5
3. Aplikovatelné právní normy a další podklady	6
4. Právní posouzení	7
4.1. VHS Turnov, jeho právní postavení a právní režim	7
4.1.1. Právní režim VHS Turnov	7
4.1.2. Podpůrná právní úprava u dobrovolného svazku obcí	7
4.2. K možnosti ukončení účasti města Turnov jako člena svazku VHS Turnov.....	9
4.2.1. Zákonná úprava	9
4.2.2. Úprava ve stanovách VHS Turnov	9
4.3. Právní charakter vodohospodářského majetku ve VHS Turnov	11
4.3.1. Vodohospodářský majetek nebo právo na jeho získání vložené do VHS Turnov členy svazku při jeho založení/vstupu do svazku	11
4.3.2. Vodohospodářský majetek nabytý VHS Turnov za trvání svazku/ členství v něm	12
4.4. Majetkové vypořádání v případě ukončení účasti ve VHS Turnov	13
4.4.1. Stanovení vkládaného majetku členů svazku do VHS Turnov	13
4.4.2. Vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena	16
4.5. Rámcové principy majetkového vypořádání v případě ukončení účasti města Turnov ve VHS Turnov.....	24
4.5.1. Základní kritéria	24
4.5.2. Majetkové vypořádání ohledně vodohospodářského majetku	24
4.5.3. Majetkové vypořádání ohledně dalšího majetku	25
4.5.4. Majetkové vypořádání ohledně závazků/dluhů	25
4.6. Další související otázky	25
4.6.1. Dotace	25
4.6.2. Řešení sporů	28
4.6.3. Daňové otázky	28
5. Závěrečné shrnutí.....	29

1. STRUČNÝ POPIS FAKTICKÉHO STAVU

Vodohospodářský majetek na území města Turnov (infrastrukturní i provozní) byl z Východočeských vodovodů a kanalizací v rámci transformace státního majetku po listopadu 1989 nejprve převeden na státní podnik Vodovody a kanalizace Turnov s.p. (dále jen „**VaK Turnov**“), který zpracoval privatizační projekt č. MSNP ČR 26162 (aktualizovaný k 30.6.1993), když infrastrukturní vodohospodářský majetek¹ byl určen rozhodnutím Ministerstva pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR² na základě zák. č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby k privatizaci a „bezúplatnému převodu na obce (města), popř. jejich svazky podle seznamu“.

Procedurálním mezikrokem byl převod infrastrukturního majetku ze státního podniku VaK Turnov na Fond národního majetku České republiky³, který „smlouvou o bezúplatném převodu majetku do vlastnictví obce“ datovanou 1.1.1996 (ohledně vodovodů a souvisejících pozemků a staveb) a smlouvou o bezúplatném převodu majetku do vlastnictví obce datovanou 1.1.1996, včetně dodatku č. 1 ze dne 1.3.2005 (ohledně kanalizací a ČOV a souvisejících pozemků a staveb) převedl ve smlouvách specifikovaný infrastrukturní majetek na VHS Turnov, jehož zakládajícím členem bylo i město Turnov, na jehož území se privatizovaný státní majetek nacházel.

VHS Turnov bylo zřízeno městem Turnov a obcemi Ohrazenice, Přepře a Rakousy zakladatelskou smlouvou o sdružení ze dne 16.6.1995 s datem vzniku ke dni 18.8.1995, a to jako zájmové sdružení právnických osob dle zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník právě za účelem připravované privatizace státního vodohospodářského majetku nacházejícího se na území obcí – členů svazku. Dle čl. IV písm. a) stanov VHS Turnov je jako účel a předmět činnosti VHS Turnov určen provoz vodohospodářského majetku, který je ve vlastnictví svazku i obcí a zajišťování rozvoje vodohospodářské infrastruktury regionu, který je vymezen správním územím obcí – členů svazku.

VHS Turnov se v následujícím období rozrostlo o další členy – obce, když k dnešnímu dni má celkem 22 členů. S přijetím zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) přistoupilo k transformaci ze zájmového sdružení právnických osob na dobrovolný svazek obcí dle tohoto zákona.

Kromě privatizovaného infrastrukturního majetku, který byl v rámci privatizace převeden na VHS Turnov, existuje i další infrastrukturní majetek na území města Turnov, který je ve vlastnictví města Turnov, a jež je VHS Turnov pronajímán za účelem plnění předmětu činnosti VHS Turnov na území města Turnov.

Provozní majetek VaK Turnov byl ze státního vlastnictví v rámci privatizace na základě citovaného rozhodnutí Ministerstva pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR o privatizaci převeden na akciovou společnost Vodovody a kanalizace

¹ Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, tj. skupinový vodovod Turnov – Přepře - Ohrazenice, číslo jednotky 6001 v účetní hodnotě 41,243 mil. Kč a kanalizace Turnov - Ohrazenice a ČOV Turnov, číslo jednotky 6002 v účetní hodnotě 36,149 mil. Kč.

² Rozhodnutí Ministerstva pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR o privatizaci části státního subjektu, Název Vodovody a kanalizace Turnov, č.j. 51/93-360 ze dne 18.11.1993.

³ Rozhodnutí ministra zemědělství ČR č. 4049/1995 ze dne 27.11.1995 o převedení části majetku státního podniku na Fond národního majetku ČR (kanalizace a ČOV) a č. 4060/1995 ze dne 19.12.1995 (skupinový vodovod).

Turnov a.s., jejíž akciový podíl získalo bezúplatně z části město Turnov, z části přímý vlastníci a privatizační fondy. V dalším období akcie této společnosti vykoupila společnost Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (dále jen „SvčVaK“), která rovněž převzala v rámci přeměny jmění zanikající společnosti Vodovody a kanalizace Turnov a.s. Provozní majetek je tedy nyní z velké části ve vlastnictví SvčVaK.

V současné době je *vodohospodářský majetek* (tj. zejména vodovody a kanalizace nebo jiné věci (movité či nemovité) provozně, technicky nebo jinak související s provozováním vodovodů nebo kanalizací, se kterým hospodář a který je ve vlastnictví VHS Turnov) za podmínek koncesní smlouvy uzavřené dne 31.8.2010 mezi VHS Turnov, jako zadavatelem a SvčVaK, jako Provozovatelem s účinností od 1.1.2011 do 31.12.2020 *přenechán k užívání za účelem jeho provozování SvčVaK*, když VHS Turnov přenechalo SvčVaK právo vybírat od odběratelů vodné a stočné ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích (dále jen „ZVK“) s tím, že SvčVaK je povinen platit VHS Turnov za užívání vodohospodářského majetku sjednané nájemné.

Město Turnov má pochybnosti o oprávněnosti setrvávání ve VHS Turnov (jako dobrovolném svazku obcí), a to zejména z hlediska cen vodného a stočného, které patří dlouhodobě k nejvyšším v celé České republice. Cena vodného a stočného je přitom kalkulována provozovatelem SvčVaK jako cena jednotná pro všechny obce - členy svazku, tj. pro 22 subjektů – rozdílné velikosti, územní polohy (i obce z horských a podhorských oblastí) a stavu vodohospodářské infrastruktury, tj. v této ceně se odráží faktická, značně rozdílná situace všech obcí, jež jsou členy svazku. Město Turnov se domnívá, že vzhledem k jeho místním podmínkám by měla být cena vodného a stočného na území města Turnov pro jeho občany podstatně nižší, tj. je otázkou, zda členství města Turnov ve VHS Turnov není pro občany města Turnov nevýhodné, nepoškozuje jejich oprávněné potřeby a zájmy, jakož i zda má město Turnov nadále setrvávat ve VHS Turnov, příp. jakým způsobem má být vodárenství na území města provozováno.

Město Turnov má z výše uvedených důvodů a rovněž i s ohledem na blížící se uplynutí doby platnosti koncesní smlouvy o provozování vodohospodářského majetku mezi VHS Turnov a SvčVaK ke dni 31.12.2020 zájem provést odpovědné posouzení ekonomických, finančních, daňových i právních otázek ve vztahu ke svému členství ve VHS Turnov v porovnání s jinými variantami provozování vodohospodářského majetku, zejména s ohledem na hospodaření s tímto majetkem a výslednou cenu vodného a stočného pro obyvatele města.

Předmětem tohoto právního stanoviska je zejména zodpovězení základních právních otázek týkajících se:

- postavení města Turnov jako člena VHS Turnov;
- posouzení možnosti města Turnov z VHS Turnov případně vystoupit;
- posouzení vlastnických otázek ohledně vodohospodářského majetku nacházejícího se na území města Turnov;
- posouzení otázek majetkového vypořádání v případě vystoupení města Turnov z VHS Turnov, zejména ve vztahu k vodohospodářského majetku nacházejícím se na území města Turnov, jakož i případným závazkům spojeným s vystoupením z VHS Turnov;
- posouzení dalších právních otázek souvisejících s výše uvedeným (např. dotačních).

Předmětem tohoto stanoviska není hodnocení finanční, ekonomické, daňové či faktické výhodnosti provozování vodohospodářskému majetku nacházejícího se na území Města Turnov či jeho faktické oddělitelnosti. Ty musí být případně provedeny a verifikovány konkrétními výpočty a relevantními odhady ze strany odborných subjektů.

2. PROSTUDOVANÉ MATERIÁLY A INFORMACE

Při vypracování této analýzy jsme vycházeli z následujících dokumentů a informací:

- privatizační projekt č. MSNP ČR 26162 (aktualizovaný k 30.6.1993);
- Rozhodnutí Ministerstva pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR o privatizaci části státního subjektu, Název Vodovody a kanalizace Turnov, č.j. 51/93-360 ze dne 18.11.1993 (dále také jako **“Rozhodnutí MSNM“**);
- Rozhodnutí Ministra zemědělství ČR č. 4049/1995 ze dne 27.11.1995 o převedení části majetku státního podniku na Fond národního majetku ČR (kanalizace a ČOV) (dále také jako **“Rozhodnutí MZ ČR ze dne 27.11.1995“**);
- Rozhodnutí Ministra zemědělství ČR č. 4060/1995 ze dne 19.12.1995 o převedení části majetku státního podniku na Fond národního majetku ČR (skupinový vodovod) (dále také jako **“Rozhodnutí MZ ČR ze dne 19.12.1995“**);
- smlouva o bezúplatném převodu majetku do vlastnictví obce uzavřená mezi Fondem národního majetku ČR a VHS Turnov dne 1.1.1996 (skupinový vodovod Turnov – Přepěře – Ohrazenice) (dále také jako **“Smlouva o bezúplatném převodu I“**);
- smlouva o bezúplatném převodu majetku do vlastnictví obce uzavřená mezi Fondem národního majetku ČR a VHS Turnov dne 1.1.1996, včetně dodatku č. 1 ze dne 1.3.2005 (kanalizace Turnov - Ohrazenice a ČOV Turnov) (dále také jako **“Smlouva o bezúplatném převodu II“**);
- zápisy o předání majetku ze dne 1.3.1996 mezi VaK Turnov a VHS Turnov;
- zakladatelská smlouva o sdružení ze dne 16.6.1995;
- smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí VHS Turnov;
- stanovy VHS Turnov;
- rozhodnutí Okresního úřadu v Semilech o registraci zájmového sdružení se jménem Vodohospodářské sdružení Turnov, č.j. KP/kÚ/437/95 a č.r. ZS/2/95;
- koncesní smlouva uzavřená mezi VHS Turnov, jako zadavatelem a SvčVaK, jako provozovatelem dne 31.8.2010;
- Rozhodnutí o poskytnutí dotace, Název akce CZ.1.02/1.1.00/08.01981 Čistá Jizera I, ISPROFIN: 1151120169 včetně Rozhodnutí o poskytnutí dotace (změna) ze dne 18.4.2012 (dále jen **„Rozhodnutí o poskytnutí dotace Čistá Jizera I“**);
- Smlouva č. 08017951 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí uzavřená mezi VHS Turnov a Státním fondem životního prostředí ČR dne 15.9.2009 včetně dodatku č. 1 ze dne 29.5.2012 (dále jen **„Smlouva o dotaci“**);

- Analýza provozování vodohospodářského majetku na území města Turnov po roce 2020, zpracovatel: Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. (dále jen „**Analýza Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s.**“);
- Znalecký posudek č. 36-1/2019, znaleckého ústavu PROVOD – inženýrská společnost, s.r.o. (dále jen „**Znalecký posud PROVOD**“);
- Studie zajištění správy a provozování infrastruktury vodovodů a kanalizací v majetku VHS Turnov od roku 2021, zpracovatel: Grant Thornton.

Toto stanovisko vychází pouze z dokumentů a informací uvedených výše a v popisu faktického stavu sub 1.

3. APLIKOVATELNÉ PRÁVNÍ NORMY A DALŠÍ PODKLADY

Při právním hodnocení výše popsaného faktického stavu jsme vycházeli zejména z těchto právních norem a dalších pramenů:

- zák. č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby k privatizaci;
- zákon č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí;
- zák. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, v platném znění;
- zák. č. 367/1990 Sb., o obcích;
- zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění (dále také jako „**zákon o obcích**“ nebo „**obecní zřízení**“);
- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (dále jen „**Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006**“);
- Nařízení Rady (ES) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále jen „**Nařízení Rady (ES) č. 1303/2013**“);
- zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění;
- zák. č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, v platném znění;
- zák. č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory;
- zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „**NOZ**“);
- zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „**OZ**“);
- zák. č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích, v platném znění (dále jen „**ZOK**“);
- Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník I., II. Komentář, 1. vydání, Praha: C.H. Beck, 2008;

- Jiří ŠVESTKA, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. Občanský zákoník, Komentář. Praha 2014. Wolters Kluwer;
- Koudelka, Zdeněk; Ondruš, Radek; Průcha, Petr Zákon o obcích: Komentář. Praha 2002. Nakladatelství Linde.

4. PRÁVNÍ POSOUZENÍ

4.1. VHS TURNOV, JEHO PRÁVNÍ POSTAVENÍ A PRÁVNÍ REŽIM

4.1.1. Právní režim VHS Turnov

VHS Turnov vzniklo jako zájmové sdružení právnických osob podle § 20f a násl. OZ. Po přijetí nového zákona o obcích (zák. č. 128/2000 Sb.) byla zájmová sdružení právnických osob založená pouze obcemi považována za dobrovolné svazky obcí podle ustan. § 49 a násl. zák. č. 128/2000 Sb., pokud do 31.12.2001 splnily podmínky stanovené v § 50 a 51 tohoto zákona.

Stanovy VHS Turnov a smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí svědčí o tom, že VHS Turnov jednalo v úmyslu přizpůsobit své poměry § 50 a 51 zák. č. 128/2000 Sb. Může být však sporné, zda VHS Turnov dostatečným způsobem splnilo své zákonné povinnosti, aby od 12.11.2000 mohlo být považováno za **dobrovolný svazek obcí, jehož poměry se řídí ustan. § 49 a násl. zák. č. 128/2000 Sb.** Pokud by tomu tak bylo (v souvislosti s přijetím NOZ je VHS Turnov registrováno jako dobrovolný svazek obcí v rejstříku svazků obcí u Krajského úřadu Libereckého kraje), na VHS Turnov by v takovém případě nedopadalo ustan. § 3051 NOZ o tom, že zájmová sdružení právnických vzniklá podle OZ se nadále řídí dosavadními předpisy. Ustan. § 20f a násl. starého OZ nejsou v takovém případě od 1.1.2014 na VHS Turnov aplikovatelná ani podpůrně, což je podstatné z hlediska určení hmotného práva i ohledně otázek ukončení účasti ve VHS Turnov. (Možný odlišný právní názor k této otázce – viz poznámka pod čarou⁴.)

4.1.2. Podpůrná právní úprava u dobrovolného svazku obcí

Ustan. §§ 49 až 53 zák. č. 128/2000 Sb. (obecní zřízení) o dobrovolném svazku obcí neobsahují komplexní právní úpravu ohledně právního režimu a poměrů těchto svazků, naopak tato zákonná úprava je značně kusá a neřešené otázky, zejména pokud nejsou upraveny v dokumentaci svazku (ve stanovách či smlouvě o vytvoření svazku), musí být dovozovány z obecných či souvisejících právních předpisů prostřednictvím jejich subsidiární či analogické aplikace (samozřejmě při respektování účelu a právní

⁴ Odlišný právní názor může spočívat v tvrzení, že VHS Turnov založené jako zájmové sdružení právnických osob nesplnilo řádně svou povinnost přizpůsobit stanovy do 31.12.2001 novému zák. č. 128/2000 Sb., tj. nesplnilo řádně požadavek, aby mohlo být ex lege transformováno ze zájmového sdružení právnických osob dle § 20f a násl. OZ na dobrovolný svazek obcí dle nového obecního zřízení. V takovém případě by právní forma VHS Turnov zůstala i po 12.11.2000 nezměněna, tj. VHS Turnov by nadále bylo zájmovým sdružení právnických osob dle § 20f a násl. OZ. V takovém případě by se v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku na VHS Turnov aplikovalo ustan. § 3051 NOZ o tom, že zájmová sdružení právnických vzniklá podle OZ se nadále řídí dosavadními předpisy, tj. ustan. § 20f a násl. starého OZ.

V této věci se domníváme, že i když stanovy VHS Turnov neřeší podstatné náležitosti požadované ustan. § 50 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb. dostatečně a zcela určitě, nelze z těchto dílčích nedostatků v daném případě dovozovat právní závěr popsany výše, tj. zachování právního režimu dle ustan. § 20f a násl. OZ i po 20.11.2000. V případě sporu, by se však posouzení této otázky a důsledků z ní vyplývajících odvíjelo od pravomocného soudního rozhodnutí.

formy dobrovolného svazku obcí). To s sebou nese jistou míru nejistoty, zejména v situacích, kdy konkrétní otázky nebyly dosud řešeny judikatorně.

Pro určení rozhodné právní úpravy či právních principů ohledně otázek, jež nejsou upraveny v ustan. §§ 49 až 53 zák. č. 128/2000 Sb. (obecní zřízení) o dobrovolném svazku obcí, ani ve stanovách či smlouvě o vytvoření svazku VHS Turnov je třeba vycházet zejména z toho, že:

- VHS Turnov je právnická osoba veřejného (nikoliv soukromého) práva;
- dle ustan. § 20 odst. 2 NOZ platí, že právnické osoby veřejného práva podléhají zákonům, podle nichž byly zřízeny (tj. zák. č. 128/2000 Sb. (obecní zřízení); **ustanovení NOZ se použijí jen tehdy, slučuje-li se to s právní povahou těchto osob.**

Z uvedeného vyplývá, že **v otázkách, které nejsou upraveny zák. č. 128/2000 Sb. (obecní zřízení), je možné užít na takové právní poměry přiměřeně ustan. NOZ o právnických osobách.** Tento závěr plně odpovídá i názoru doc. Dvořáka vyjádřeném v respektovaném komentáři k NOZ takto: „Úpravy v těchto jiných zákonech však nejsou komplexní povahy. Pro tento případ zakládá část věty za středníkem odstavce 2 jasnou subsidiaritu právní úpravy soukromoprávních právnických osob i pro veřejnoprávní právnické osoby, a to v rozsahu, v jakém jiný zákon nestanoví jinak a v jakém je to vůbec z povahy a logiky věci možné.“ (citace: Jiří ŠVESTKA, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. Občanský zákoník, Komentář. Praha 2014. Wolters Kluwer, § 20, bod. XII).

Vzhledem k tomu, že VHS Turnov naplňuje znaky korporace, jako právnické osoby složené z jiných osob (jejich členů - obcí), tj. VHS Turnov, jako dobrovolný svazek obcí je tzv. veřejnoprávní korporací, lze konstatovat, že **v otázkách, které nejsou upraveny zák. č. 128/2000 Sb. (obecní zřízení) je možné užít na takové právní poměry i příslušná ustan. NOZ o korporacích vymezených v § 210 a násl. NOZ,** samozřejmě opět přiměřeně, při zachování povahy a logiky věci (např. nebudou použitelná ustanovení o nadacích či fundacích a v majetkových otázkách budou použitelná spíše ustanovení o obchodních korporacích než o spolcích, neboť ty nepracují s majetkovou účastí). Závěr o přiměřené aplikovatelnosti ustanovení NOZ o korporacích na dobrovolné svazky obcí opět vyplývá i z odborné literatury („V obecné rovině je definice korporace aplikovatelná i pro veřejnoprávní korporace, a to všude tam, kde absentuje zvláštní úprava (§ 20 odst. 2 in fine).“ - citace: Jiří ŠVESTKA, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. Občanský zákoník, Komentář. Praha 2014. Wolters Kluwer, § 210 odst. 1, bod. II).

Na právní poměry VHS Turnov, jako dobrovolného svazku obcí, zejména na právní poměry týkající se majetkové účasti, ukončení členství, vystoupení či otázek majetkového vypořádání se v případě neexistence zákonné právní úpravy v §§ 49 až 53 zák. č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ani úpravy ve stanovách či zakládací smlouvě VHS Turnov (nebo i v případě její zjevné nezákonnosti) přiměřeně/analogicky aplikují ustan. soukromého práva o právnických osobách a korporacích⁵, tj. ustan. NOZ a souvisejících předpisů. Pomocí těchto ustanovení je tedy třeba přiměřeně řešit i otázky související

⁵ „Pro vlastní činnost svazku obcí, v rámci v úvahu přicházejícího předmětu činnosti, je důležité, že z titulu svého postavení právnické osoby svazek *disponuje i příslušnými oprávněními charakteristickými pro tzv. soukromoprávní chování právnických osob*“ (citace: Koudelka, Zdeněk; Ondruš, Radek; Průcha, Petr. Zákon o obcích: Komentář. § 50 odst. 1. Praha 2002. Nakladatelství Linde).

s uvažovaným ukončením účasti města Turnov ve VHS Turnov, pokud nejsou řešeny zák. č. 128/2000 Sb., stanovami VHS Turnov či smlouvou o vytvoření dobrovolného svazku obcí.

4.2. K MOŽNOSTI UKONČENÍ ÚČASTI MĚSTA TURNOV JAKO ČLENA SVAZKU VHS TURNOV

4.2.1. Zákonná úprava

Ustan. § 49 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení) stanoví, že svazek obcí zřízený za účelem ochrany a prosazování společných zájmů obcí je **dobrovolný** (rovněž souhrnný název ustan. § 49-53 cit. zákona zní „*Dobrovolný svazek obcí*“)⁶.

V ustan. § 50 odst. 2 písm. h) obecního zřízení je dále stanoveno, že přílohou smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou jeho stanovy, v nichž musí být (mimo jiné) uvedeny podmínky vystoupení ze svazku obcí, včetně vypořádání majetkového podílu. Podmínky vystoupení ze svazku obcí, včetně vypořádání majetkového podílu tedy tvoří podstatné náležitosti stanov.

Z uvedených zákonných ustanovení zákona o obcích tedy jednoznačně vyplývá, že **členství obce ve svazku obcí je dobrovolné**, žádná obec nemůže být k členství, ani setrvání ve svazku nucena a každá obec, která se stala členem svazku obcí, má **právo** z něho **vystoupit**, když **podmínky vystoupení ze svazku obcí musí být upraveny ve stanovách svazku** (a to včetně podmínek vypořádání majetkového podílu).

Obsažení podmínek vystoupení z dobrovolného svazku obcí ve stanovách, jakož i stanovení podmínek **vypořádání majetkového podílu** v případě takového vystoupení jsou **povinné, nezbytné náležitosti stanov dobrovolného svazku obcí**. V případě, že by stanovy dobrovolného svazku obcí tyto povinné náležitosti neobsahovaly nebo tyto podmínky stanovily neurčitě, byly by v rozporu se zákonem o obcích.

4.2.2. Úprava ve stanovách VHS Turnov

Čl. XVII. písm. e) stanov VHS Turnov stanoví, že **člen svazku může ze svazku vystoupit na základě rozhodnutí zastupitelstva**.

Čl. XVII. písm. g)) stanov VHS Turnov stanoví, že: „*Při vystoupení člena svazku ze sdružení bude jednáno o konkrétních opatřeních souvisejících s tímto krokem – zabezpečení dodávky vody, cena vodného a stočného, způsob vzájemné komunikace se svazkem apod.*“

Čl. XVII. písm. f) stanov VHS Turnov dále stanoví, že: „*Člen svazku může ze svazku vystoupit pouze v případě, že lze technicky a provozně oddělit vodohospodářský majetek, který se nachází ve správním území obce – vystupujícího člena svazku.*“

Čl. XVII. písm. f) stanov VHS Turnov tedy omezuje právo člena svazku vystoupit z VHS Turnov, pokud by nebylo možné technicky a provozně oddělit vodohospodářský majetek, který se nachází ve správním území obce – vystupujícího člena svazku.

Vzhledem ke skutečnosti, že základním principem členství obce ve svazku obcí je dobrovolnost tohoto členství, tj. **žádná obec nemůže být** ke členství ve svazku

⁶ „Právní úprava přitom svazky obcí koncipuje jako tzv. dobrovolné svazky obcí, což ve svém důsledku znamená, že být členem svazku obcí je skutečně „*právem*“ obcí a nikoliv povinností“ (citace: Koudelka, Zdeněk; Ondruš, Radek; Průcha, Petr. Zákon o obcích: Komentář. § 49 odst. 1. Praha 2002. Nakladatelství Linde).

nucena, a to ani k setrvávání ve svazku, je čl. XVII. písm. f) stanov VHS Turnov omezující svobodné rozhodnutí obce ohledně členství ve svazku v rozporu se základním zákonným principem dobrovolnosti členství obce ve svazku. Z tohoto důvodu lze konstatovat, že omezující ustanovení čl. XVII. písm. f) stanov VHS Turnov ohledně práva vystoupit ze svazku je pro rozpor se zákonem neplatné.

V případě faktické neoddělitelnosti vodohospodářského majetku (technicky či provozně), který se nachází ve správním území obce – vystupujícího člena svazku, od vodohospodářského majetku jiného člena svazku nadále setrvávajícího ve VHS Turnov (dle Analýzy Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. se má jednat o technickou neoddělitelnost vodovodu i kanalizace od obce Ohrazenice⁷), by tato skutečnost neměla vyloučit či znemožnit realizaci práva města Turnov z VHS Turnov vystoupit, nicméně tato otázka by měla být v souvislosti s vystoupením brána v úvahu a řešena tak, aby nedošlo k poškození práv třetích osob (zejména obce Ohrazenice). Pokud by v souvislosti s řešením této situace vznikly oprávněné náklady, měly by být hrazeny ze strany vystupujícího člena svazku.

Ne zcela jasným ustanovením stanov VHS Turnov ve vztahu k vystoupení ze svazku je rovněž poslední věta čl. XVII. písm. e) stanov, která stanoví, že: „Rada sdružení musí odsouhlasit podmínky vystoupení v průběhu měsíce, kdy zanikne členství člena ve svazku.“ Ve vztahu k samotnému právu obce vystoupit ze svazku je toto ustanovení třeba považovat s odkazem na uvedený základní princip dobrovolnosti členství ve svazku obcí za obsolventní, tj. i pokud by rada sdružení VHS Turnov nevyslovila souhlas s vystoupením města Turnov z VHS Turnov, nebylo by toto rozhodnutí platné a účinné, tj. nemohlo by zabránit vůli a úmyslu města Turnov ze svazku platně vystoupit⁸.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že **město Turnov může z VHS Turnov dobrovolně vystoupit, a to na základě předchozího rozhodnutí zastupitelstva města Turnov o tomto vystoupení.**

Čl. XVII. písm. e) stanov VHS Turnov rovněž stanoví **procedurální podmínky vystoupení** člena svazku, a to tak, že „k vystoupení může dojít formou zaslané písemné žádosti podepsané starostou. Datem zániku členství ve svazku, pak bude datum 31.12. příslušného roku. Podmínkou vystoupení člena svazku k tomuto datu je doručení rozhodnutí o vystoupení nejdéle k 30.9. příslušného roku, v případě doručení rozhodnutí o ukončení členství po tomto datu bude členství ukončeno až k 31.12. následujícího kalendářního roku, pokud Rada (rozuměj: rada sdružení VHS Turnov) nerozhodne jinak.“

⁷ Částečně odlišný názor ohledně faktické neoddělitelnosti vyplývá naopak ze Znaleckého posudku PROVOD.

⁸ O čem naopak může rada sdružení VHS Turnov na základě uvedeného ustanovení čl. XVII. písm. e), posl. věta stanov rozhodovat (případně si toto rozhodnutí může vyhradit), avšak pouze vnitřně, bez účinků navenek, vůči třetím osobám, je odsouhlasení podmínek vystoupení, pod které je třeba zařadit i podmínky vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena svazku, samozřejmě při respektování úpravy tohoto majetkového vypořádání v čl. XVIII. stanov a zákonné úpravy (k tomu zřejmě i směřovala vůle při přijetí stanov). V případě, že by Rada sdružení podmínky vystoupení neodsouhlasila, neměla by tato skutečnost vliv na platnost a účinnost vystoupení a vystupující člen svazku by se případně svých práv (zejména na majetkové vypořádání) mohl domáhat soudně.

4.3. PRÁVNÍ CHARAKTER VODOHOSPODÁŘSKÉHO MAJETKU VE VHS TURNOV

4.3.1. *Vodohospodářský majetek nebo právo na jeho získání vložené do VHS Turnov členy svazku při jeho založení/vstupu do svazku*

VHS Turnov bylo zřízeno za účelem provozu vodohospodářského majetku a zajišťování rozvoje vodohospodářské infrastruktury regionu, který je vymezen správním územím obcí – členů svazku s tím, že vodohospodářský majetek může být ve vlastnictví svazku nebo obce – člena svazku.

Při zřízení a zahájení činnosti nemělo VHS Turnov žádný majetek, tento byl na počátku vytvořen jednak peněžitými příspěvky zakládajících (a později vstupujících) členů v minimální výši (0,50 Kč na 1 obyvatele člena svazku) a především vklady vodohospodářského (příp. i jiného) majetku nebo práva k němu.

VHS Turnov nabylo tento vodohospodářský majetek od svých členů v souvislosti se zřízením svazku/vstupem člena svazku zejména dvěma způsoby, a to:

/i/ převodem vodohospodářského majetku vstupujícím členem svazku na VHS Turnov, když tento vodohospodářský majetek měl předtím člen svazku přímo ve svém vlastnictví (když ho zčásti mohl získat v rámci privatizace státního majetku na základě zák. č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby k privatizaci), nebo

/ii/ převodem vodohospodářského majetku na VHS Turnov přímo ze strany státu – Fondem národního majetku (dále jen “FNM”) v rámci privatizace státního majetku, a to v souvislosti se vstupem obce - člena svazku do VHS Turnov na základě práva obce – člena svazku na bezúplatné nabytí tohoto majetku od státu dle zák. č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby k privatizaci.

První způsob nabytí sub /i/ byl praktikován zejména u členů VHS Turnov, kteří do svazku vstoupili později, tj. nebyli jeho zakladateli a členy v době probíhající privatizace, tj. v rámci privatizace mohli nabýt majetek nejprve do svého vlastnictví a až při svém následném vstupu do VHS Turnov na VHS Turnov tento majetek převedli.

Druhý způsob nabytí sub /ii/ byl praktikován u členů VHS Turnov, kteří svazek přímo zakládali/ vstupovali do něho v době probíhající privatizace, tj. své právo na bezúplatné nabytí tohoto majetku od státu na základě zák. č. 92/1991 Sb. realizovali přímo jeho vložením do VHS Turnov, jako k tomu účelově zřízenému subjektu.

I tento druhý způsob nabytí sub /ii/ je třeba podřadit pod ve stanovách sjednaný způsob vypořádání ve smyslu ustan. čl. XVIII písm. I) stanov VHS Turnov (znamanající ve svém důsledku právo na bezúplatné převedení takového majetku na vystupujícího člena), a to z těchto důvodů:

- právo na vydání vodohospodářského majetku od státu v rámci privatizace bylo založeno na územním principu, t.j. právo na jeho vydání měla toliko obec, nikoliv jiný právní subjekt, samotný převod tohoto majetku z vlastnictví státu pak mohl být uskutečněn dvěma rovnocennými způsoby, a to buď formou přímého převodu na obec nebo formou převodu na svazek obcí na základě určení - vyjádření vůle obce (určení, že si obec přeje, aby byl majetek na základě jejího práva převeden na svazek obcí);
- bez práva obce na privatizaci majetku a jeho bezúplatné nabytí, vyjádření vůle obce a členství obce ve svazku by tudíž VHS Turnov tento majetek nemohlo získat; nezbytným předpokladem nabytí majetku ze strany VHS Turnov od FNM bylo

právo obce na vydání tohoto majetku, když se obec rozhodla toto právo realizovat převodem majetku do VHS Turnov, svazku, který založila za účelem hospodaření s tímto majetkem;

- výše uvedené jednoznačně vyplývá i z privatizačního projektu č. MSNP ČR 26162 (aktualizovaný k 30.6.1993), jakož i z Rozhodnutí MSNM⁹, Rozhodnutí MZ ČR ze dne 27.11.1995 a Rozhodnutí MZ ČR ze dne 19.12.1995;
- výše uvedené právo na nabytí majetku odvíjející se od práva obce na jeho bezúplatný převod rovněž potvrzují i smlouvy o převodu tohoto majetku mezi FNM a VHS Turnov, které jsou uvozeny názvem vztahujícím se k převodu obci (“Smlouva o bezúplatném převodu majetku do vlastnictví *obce*”);
- právo na bezúplatné vydání vodohospodářského majetku nacházejícího se na území obce v rámci privatizace náležející obci dle zák. č. 92/1991 Sb. (jakož i dle Rozhodnutí MSNM, Rozhodnutí MZ ČR ze dne 27.11.1995 a Rozhodnutí MZ ČR ze dne 19.12.1995) přitom ve smyslu NOZ představuje věc, movitou a nehmotnou (ve smyslu OZ pak předmět subjektivních práv a povinností), které mohly být předmětem vkladu do svazku obcí ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích, a kterému odpovídá majetek ze strany VHS Turnov nabytý na základě tohoto práva, t.j. majetek určený Smlouvami o bezúplatném převodu I a II; tomuto právu odpovídá i právo na vydání tohoto majetku ze strany VHS Turnov v případě vystoupení člena, která do svazku toto právo vložil (a to na základě ustanovení stanov);
- rovněž z hlediska principů rovnosti a nediskriminačního přístupu nelze připustit možnost, aby člen svazku, na základě jehož práva na vydání vodohospodářského majetku nacházejícího se na jeho území v rámci privatizace, nabylo tento majetek VHS Turnov, neměl právo na jeho bezúplatné vydání, když člen svazku, který tento majetek do svazku vložil způsobem sub /i/, toto právo přiznáno má.

Z uvedeného vyplývá, že **oba způsoby nabytí vodohospodářského majetku ze strany VHS Turnov v souvislosti se založením/vstupem obce do svazku, t.j. jak nabytí přímo od člena svazku sub /i/, tak i nabytí od FNM v rámci privatizace majetku nacházejícího se na území obce – zakládajícího/vstupujícího člena svazku sub /ii/ představují vklady majetku členů svazku do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích, jež ve smyslu čl. XVIII. písm. l) stanov VHS Turnov zakládají právo na bezúplatné vrácení (převod) tohoto majetku ve prospěch vystupujícího člena svazku¹⁰.**

4.3.2. Vodohospodářský majetek nabytý VHS Turnov za trvání svazku/členství v něm

Vodohospodářský majetek nabytý VHS Turnov za trvání svazku, aniž by tento majetek byl do VHS Turnov vložen v souvislosti se založením svazku/ vznikem členství v něm (majetek viz 4.3.1.), jakož i zhodnocení takto vloženého majetku, včetně přírůstků k

⁹ Rozhodnutí MSNM výslovně stanoví: „bezúplatnému převodu na obce (města), popř. jejich svazky podle seznamu“

¹⁰ **Město Turnov**, jako zakládající člen VHS Turnov, který své právo na bezúplatné vydání vodohospodářského majetku nacházejícího se na území obce dle zák. č. 92/1991 Sb. vložil bezúplatně jako majetkovou hodnotu do VHS Turnov, má v rámci vypořádání svého majetkového podílu dle ustan. § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích **při vystoupení z VHS Turnov právo na bezúplatné vrácení (převod) tohoto majetku, t.j. vrácení/převod majetku, který na VHS Turnov přešel na základě Smlouvy o bezúplatném převodu I a Smlouvy o bezúplatném převodu II.**

němu, pokud jsou samostatným předmětem vlastnictví, nejsou majetkem vkládaným členem svazku do svazku ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích.

I tento majetek, resp. podíl na něm, musí však být při vystoupení člena nebo zániku svazku vypořádán ve smyslu 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích. Určení pravidel a principů pro toto vypořádání je popsán níže viz sub 4.4.

4.4. MAJETKOVÉ VYPOŘÁDÁNÍ V PŘÍPADĚ UKONČENÍ ÚČASTI VE VHS TURNOV

4.4.1. Stanovení vkládaného majetku členů svazku do VHS Turnov

Podle ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích musí být nezbytnou náležitostí stanov i uvedení majetku členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí.

Majetek vkládaný do svazku obcí řeší čl. XIII. stanov VHS Turnov.

/i/ Jednorázové příspěvky obcí, formou peněžitého vkladu

Čl. XIII. stanov VHS Turnov nejprve pod písm. a) až h) stanoví jednorázové příspěvky obcí, formou peněžitého vkladu ve výši 0,50 Kč na obyvatele obce, když peněžitý vklad města Turnov činí 7.500,- Kč. Nejnižší vklad člena VHS Turnov představuje peněžitý vklad obce Troskovice ve výši 65,- Kč.

Stanovení výše peněžitých vkladů je tedy odvozeno od počtu obyvatel obcí a je zjevným důsledkem skutečnosti, že VHS Turnov bylo původně (za účinnosti zák. č. 367/1990 Sb.) založeno jako zákonné sdružení právnických osob dle § 20f a násl. starého OZ, když ustan. § 20h odst. 1 OZ stanovilo, že členství ve sdružení lze vázat na určitý členský příspěvek.

Přestože zák. č. 128/2000 Sb., na základě něhož se VHS Turnov mělo transformovat na právní formu dobrovolného svazku obcí, s členským příspěvkem logicky nepracuje, byla konstrukce jednorázového příspěvku obcí, formou peněžitého vkladu ve stanovách VHS Turnov, zachována i po 31.12.2001 a je ji třeba nadále považovat za platnou (zák. 128/2000 Sb. jednorázový dobrovolný příspěvek obcí, formou peněžitého vkladu ani nezakazuje), a to jako majetek vkládaný do svazku ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích.

Tento movitý majetek je ve stanovách definován přesnými částkami, tj. určitým a dostatečným způsobem. Přestože se vzhledem k ostatnímu vloženému (vodohospodářskému) majetku jedná o majetek minoritní, musí být brán do úvahy, a to zejména s ohledem na určení majetkových podílů členů svazku na VHS Turnov (viz níže).

/ii/ Vkládaný vodohospodářský a jiný majetek

Peněžité vklady formou jednorázového příspěvku však nepředstavují jediný majetek vložený členy svazku do VHS Turnov, neboť členové svazku vložili do VHS Turnov zejména vodohospodářský majetek. Toho se dotýkají i navazující písm. i), j), k), příp. i l) čl. XIII. stanov VHS Turnov, která stanoví:

„i) Prvním majetkem svazku se stal vodohospodářský i jiný hmotný a nehmotný majetek, který předal v privatizaci tomuto svazku Fond národního majetku ČR zvláštní smlouvou:

1. podle zákona č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí,

2. *převodem majetku zakladatelů do majetku sdružení.*“

j) *Dalším majetkem svazku se stane vodohospodářský i jiný hmotný a nehmotný majetek, který bude pořízen investiční činností či jinými majetkovými kroky svazku.*

k) *Jmění svazku je tvořeno:*

1. *příspěvky členů svazku, složenými při jeho založení a při přistoupení dalšího člena do svazku,*
 2. *vodohospodářským majetkem svazku, nabytým podle zákona č. 172/91 Sb. o přechodu některých věcí z majetku České republiky do majetku obcí,*
 3. *vodohospodářským majetkem obcí – členů svazku, převedeným do majetku svazku,*
 4. *přírůstkem kapitálu z činnosti svazku,*
 5. *majetkem vloženým při vstupu nových členů do svazku za doby trvání svazku.*
- l) *Investice do vodohospodářské infrastruktury pořízené z finančních zdrojů členů svazku, realizované po dobu jejich členství ve svazku budou majetkově vypořádány se svazkem do 3 měsíců po uvedení do užívání (po kolaudaci), pokud majetek nezůstane na základě dohody člena svazku a svazku dále v majetku člena svazku.*“

Formálním nedostatkem stanov je, že tento majetek **není ve stanovách dostatečně určité vymezen ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích** (a to ať již majetek vkládaný do VHS Turnov v rámci privatizace Fondem národního majetku, tak i majetek převáděný členy svazků obcí přímo při vstupu do VHS Turnov, nebo i další majetek vkládaný členy do VHS Turnov následně za trvání jejich členství ve svazku), když v ustan. čl. XIII. stanov je navíc určení vkládaného majetku nevhodně spojováno se jménem svazku.

Jak již bylo uvedeno výše, ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích v r. 2001 v rámci transformace zájmových sdružení právnických osob na dobrovolné svazky obcí požadovalo, aby byl ve stanovách vkládaný majetek členů jasně určen a vymezen. Úprava stanov VHS Turnov tomuto zákonnému požadavku bohužel nebyla provedena dostatečně přesným a určitým způsobem¹¹.

Přes výše uvedené se však domníváme, že z čl. XIII. stanov VHS Turnov písm. i), j), k), příp. i l) je třeba dovodit **vodohospodářský a jiný majetek vkládaný členy svazku do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích** takto:

- vodohospodářský i jiný hmotný a nehmotný majetek, který v rámci privatizace státního majetku /i/ byl na základě zákona č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí předán VHS Turnov a /ii/ vodohospodářský i jiný hmotný a nehmotný majetek, který převedl na VHS Turnov Fond národního majetku ČR zvláštní smlouvou o bezúplatném převodu majetku, a to v obou případech vždy ve vztahu k obci – člena svazku v souvislosti se vstupem obce do svazku, na jejímž území se tento majetek nacházel, když sub /ii/ byl tento majetek převeden na základě žádosti obce z vlastnictví státu přímo do vlastnictví svazku obcí (VHS Turnov), jehož byla obec členem, a to na základě specifikace tohoto majetku v jednotlivých smlouvách o bezúplatném převodu majetku do vlastnictví obce uzavřených mezi FNM a VHS Turnov, tj. ve vztahu k majetkovému vkladu města Turnov do VHS Turnov dle Smlouvy o bezúplatném převodu I a Smlouvy o bezúplatném převodu II;

¹¹ K možným důsledkům nedostatečného přizpůsobení stanov požadavkům zák. č. 128/2000 Sb. – viz pozn. pod. čarou č. 4 výše.

- vodohospodářský majetek obcí – členů svazku převedený na VHS Turnov samotnými obcemi při vstupu do svazku (a to ať již při založení VHS Turnov nebo v době trvání VHS Turnov, vždy však v souvislosti se vstupem člena do svazku) bezúplatně do majetku svazku (nebo v případě úplatného převodu tohoto majetku v peněžitě vyšší rozdílu mezi skutečnou (účetní) hodnotou tohoto majetku a převodní cenou, pokud byla převodní cena nižší než hodnota skutečná)¹², a to na základě specifikace tohoto majetku v jednotlivých smlouvách o takovém převodu majetku z obce na VHS Turnov.

Při výkladu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích může vzniknout otázka, zda vkládaným majetkem členů svazku do svazku, který má být určen a popsán ve stanovách, je i majetek vložený členem do svazku za trvání členství člena svazku v tomto svazku, tj. nejen při jeho vstupu do svazku nebo v souvislosti s tímto vstupem, tj., zda o takový majetek musí být stanovy vždy doplněny/upraveny, aby splňovaly své povinné náležitosti dle § 50 odst. 2 zákona o obcích. Pokud by tomu tak bylo, je vodohospodářským a jiný majetek vkládaným členy svazku do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích rovněž:

- vodohospodářský a jiný majetek (včetně peněžních prostředků) vložený členem svazku do VHS Turnov i za trvání jeho členství ve VHS Turnov (bezúplatně nebo ve vyšší rozdílu mezi skutečnou hodnotou a převodní částkou);
- hodnota nevypořádaných investic do vodohospodářské infrastruktury z finančních zdrojů člena svazku, realizovaných po dobu jeho členství ve VHS Turnov, *se svazkem do 3 měsíců po uvedení do užívání (po kolaudaci)*, pokud tento majetek bude převeden na VHS Turnov.

/iii/ Souhrn majetku členů svazku vkládaného do VHS Turnov

V případě VHS Turnov představuje majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích souhrn majetku vloženého obcemi do VHS Turnov sub /i/ a /ii/ a specifikovaného výše v rámci:

- **jednorázového příspěvku obcí, formou peněžitého vkladu** (sub /i/);
- **vodohospodářského a jiného majetku vloženého do VHS Turnov v souvislosti se vstupem do svazku** (sub /ii/).

Souhrn tohoto majetku tedy představuje majetkový vklad příslušné obce do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích.

V případě města Turnov představuje majetkový vklad do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích tento majetek:

- peněžitý vklad ve výši 7.500,- Kč;
- vodohospodářský a jiný hmotný i nehmotný majetek převedený bezúplatně na VHS Turnov z FNM na základě **Smlouvy o bezúplatném převodu I a Smlouvy o bezúplatném převodu II**, jakož i vodohospodářský a jiný hmotný i nehmotný majetek převedený na VHS Turnov v souvislosti se vstupem obce do svazku na základě zák. č. 172/1991 Sb.;

případně též:

¹² U vkládaného majetku člena svazku obcí do svazku ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích je třeba odlišovat tento vklad od majetku, který byl obcemi na svazek převeden úplatně, majetek převedený za úplatu totiž nepředstavuje v hodnotě odpovídající tomuto majetku vklad ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích.

- vodohospodářský a jiný majetek (i peněžní prostředky) vložený městem Turnov do VHS Turnov i za trvání jeho členství ve VHS Turnov (bezúplatně nebo ve výši rozdílu mezi skutečnou hodnotou majetku a převodní částkou)
- hodnota nevypořádaných investic do vodohospodářské infrastruktury z finančních zdrojů města Turnov, realizovaných po dobu jeho členství ve VHS Turnov, *se svazkem do 3 měsíců po uvedení do užívání (po kolaudaci)*, pokud tento majetek byl převeden do VHS Turnov, tj. nezůstal v majetku města Turnov.

4.4.2. Vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena

/i/ zákonná úprava

Ustan. § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích stanoví, že ve stanovách musí být uvedeny podmínky vystoupení ze svazku, včetně vypořádání majetkového podílu.

Je třeba zdůraznit, že ve smyslu zákona o obcích je nutné **rozlišovat majetek členů svazku vkládaný do svazku** ve smyslu § 50 odst. 2 písm. d) obecního zřízení, který je majetkovým **vkladem** člena svazku při jeho vstupu do svazku, od majetkového podílu ve smyslu § 50 odst. 2 písm. h) obecního zřízení, který je **majetkovým podílem člena svazku na celkovém majetku/jmění svazku** (na jehož vypořádání v případě vystoupení ze svazku má člen svazku nárok)¹³.

Majetkový podíl, ani výši jeho vypořádání v dobrovolném svazku obcí tedy nelze zaměňovat či ztotožňovat s výší vkladu člena při jeho vstupu do svazku (ten již mohl být např. hospodařením svazku spotřebován), ale musí být odvozován z aktuálního stavu majetku, jmění či kapitálu svazku (jehož výše může být a většinou je odlišná od výše vkladu - v závislosti na úspěšnosti hospodaření právnické osoby může být vyšší či nižší).

Ustan. § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích o vypořádání majetkového podílu je tedy třeba v základních principech chápat ve smyslu výše uvedeného a odlišovat ho od vkladu majetku člena při vstupu do svazku dle § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích. Vzhledem ke skutečnosti, že **právní úprava zákona o obcích blíže nestanoví způsob určení výše majetkového podílu člena ve svazku, ani způsob jeho vypořádání** v případě ukončení účasti člena, je především na stanovách svazku, aby tato pravidla upravily. **Zákon úpravu ve stanovách** v dané věci navíc výslovně předpokládá a **vyžaduje**, když stanovení způsobu vypořádání majetkového podílu v případě vystoupení považuje za **povinnou**, podstatnou náležitost stanov.

Pokud stanovy požadovanou úpravu vypořádání majetkového podílu (a stanovení výše majetkového podílu), které jsou nezbytným předpokladem pro určení vypořádání,

¹³ Obecně u korporací totiž platí, že vkladem člena korporace při jeho vstupu do ní je vytvářen její základní majetek (u obchodních korporací základní kapitál), který může být následně v době existence korporace buď rozmnožen či naopak spotřebován v porovnání se vstupním vkladem v závislosti na hospodaření této osoby. S ohledem na personální princip právnické osoby – korporace, jež se skládá ze svých členů, mají přitom tito členové v korporaci podíl, který je např. u obchodních korporací většinou odvozován od poměru výše jejich vkladů do majetku korporace při vstupu do ní (u s.r.o. je např. obchodní podíl určen podle poměru vkladů společníků do základního kapitálu). Tento podíl představuje účast člena v korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí, včetně práva na vypořádání podílu v případě zániku účasti člena v korporaci (u obchodních korporací podíl na likvidačním zůstatku při zániku právnické osoby či vypořádací podíl při ukončení účasti člena a dalšího trvání právnické osoby). Zákon, příp. smluvní úprava přitom stanoví principy tohoto vypořádání (většinou poměrem podílů členů korporace ve výši určené z majetku korporace či z jejího jmění či kapitálu, vyplácený v peněžní formě, ale i jinou formou, např. formou naturálního plnění).

neobsahují nebo ji obsahují neúplně či neurčitě, musí být tato **pravidla dovozena z obdobné právní úpravy těchto otázek ohledně právnických osob a korporací soukromého práva na základě § 20 odst. 2 NOZ** (V případě VHS Turnov by přitom záviselo určení těchto podpůrných zákonných pravidel na zodpovězení otázky, zda se VHS Turnov řádně transformovalo na dobrovolný svazek obcí či nikoliv¹⁴, tj. zda tato podpůrná zákonná pravidla budou určena dle starého OZ nebo dle NOZ).

Při stanovení majetkového podílu a pravidel jeho vypořádání **přitom nelze opominout ani specifický režim a účel existence dobrovolného svazku obcí, který může vést k rozumné a odůvodněné modifikaci podpůrné zákonné úpravy.**

/ii/ úprava ve stanovách VHS Turnov

Úprava majetkového vypořádání ve stanovách VHS Turnov je obsažena toliko v čl. XVIII. (Majetkové vypořádání). Tato úprava je neúplná, neurčitá a částečně zavádějící.

Čl. XVIII. (Majetkové vypořádání) stanov VHS Turnov výslovně stanoví toto:

„Při zániku svazku se jmění svazku vypořádává:

- a) *vrácením příspěvku zakladatelů, složených při založení svazku,*
- b) *převodem příslušných částí vodohospodářského majetku a jeho přírůstků členů svazku na územním principu,*
- c) *v případě, že po založení svazku vloží obce samostatně majetek do tohoto svazku, vrací se při zániku svazku tento majetek obci zpět.*

Při vystoupení člena ze svazku se jmění svazku vypořádává:

a) *původní majetek převedený na svazek při vstupu, bude vypořádán za shodných podmínek, jako při vstupu člena do svazku, pokud se vystupující obec a svazek nedohodnou jinak,*

l) *zhodnocení původního majetku člena svazkem po vzájemné dohodě,*

m) *případné nesplacené závazky úvěrů náležící prokazatelně k převáděnému majetku převezme vystupující obec jako svůj závazek.*

Fyzické předání převáděného majetku a dokladové vypořádání proběhne k datu vystoupení.“

Z uvedené úpravy ve stanovách VHS Turnov tedy vyplývá:

- stanovy rozlišují majetkové vypořádání při zániku VHS Turnov jako celku a majetkové vypořádání při vystoupení jednotlivého člena za dalšího trvání VHS Turnov;
- stanovy v předmětném článku XVIII. hovoří o úpravě majetkového vypořádání jmění svazku; jměním právnické osoby – korporace je přitom dle obecných právních principů i ve smyslu ustan. § 495 NOZ souhrn majetku osoby a jejich dluhů, tj. předmětné ustanovení stanov správně míří na veškerý majetek a dluhy VHS Turnov, které mají být předmětem majetkového vypořádání, nikoliv pouze na vypořádání majetku vloženého členem do svazku při vstupu nebo později; to plně odpovídá i nezbytné logice věci, když při zániku svazku je třeba vypořádat veškerý majetek a dluhy, tj. nejen majetek členy svazku do svazku vložený, ale i majetek, jež svazek sám nabyl za dobu svého trvání; tomu rovněž odpovídá i úprava v čl. XIII. písm. k) stanov VHS Turnov, které stanoví, že jmění svazku tvoří i „*přírůstky kapitálu z činnosti*

¹⁴ K této otázce blíže sub pozn. pod čarou č. 4.

svazku“, když ve smyslu písm. j) je pod takové přírůstky nepochybně třeba řadit i „vodohospodářský i jiný hmotný a nehmotný majetek, který bude pořízen investiční činností či jinými majetkovými kroky svazku“;

- z předmětných ustanovení vyplývá akcentace územního principu při majetkovém vypořádání ve vztahu k majetku, jeho zhodnocení i přírůstkům, a to zejména ve vztahu k majetku vodohospodářskému nacházejícímu se na území jednotlivých obcí – členů svazku;

- z předmětných ustanovení rovněž vyplývá akcentace personálního principu při majetkovém vypořádání, a to ve vztahu k majetku vloženému členem svazku do svazku, jakož i ve vztahu k peněžním příspěvkům zakladatelů vloženým při založení/vstupu do VHS Turnov¹⁵;

- z čl. XVII. písm. e), posl. věta stanov (případně na základě čl. VI. písm. l)) je třeba dovodit, že podmínky vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena směrem dovnitř svazku musí odsouhlasit rada sdružení VHS Turnov; samozřejmě při respektování úpravy tohoto majetkového vypořádání v čl. XVIII. stanov a podpůrné zákonné úpravy, pokud bude na tyto podmínky aplikovatelná.

Nedostatky úpravy majetkového vypořádání ve stanovách jsou zejména následující:

- přestože v uvození úpravy majetkového vypořádání, a to jak u zániku svazku, tak i u vystoupení jednotlivého člena hovoří stanovy o vypořádání jmění, neobsahují navazující body (u zániku svazku označené písm. a) – c); u vystoupení jednotlivého člena pod písm. a), l) a m) (zjevná chyba v označení)), komplexní a úplnou úpravu vypořádání tohoto jmění, zejména neobsahují pravidla ohledně vypořádání majetku získaného svazkem v době jeho trvání, tj. i majetku, který členové do svazku nevložili; rovněž takový majetek, resp. přesněji podíl na něm však musí být předmětem vypořádání (jak vyplývá i z ustan. čl. XVIII. ve spojení s čl. XIII. písm. k) stanov VHS Turnov), nelze totiž připustit, ani si z praktického a právního hlediska nelze představit, že by např. při zániku svazku nebyl vypořádán majetek svazku, který nespadá pod body a) – c), tj. např. majetek, který svazek nabyl za doby svého trvání a není vodohospodářským majetkem či jiným majetkem vloženým členem svazku; vzhledem k rozdílu mezi vkladem majetku do svazku a majetkovým podílem (viz výše) musí být takový majetek rovněž předmětem vypořádání i při vystoupení jednotlivého člena svazku;

- úprava majetkového vypořádání při vystoupení jednotlivého člena svazku je neúplná rovněž v tom smyslu, že jako vypořádání jmění řeší pouze /i/ původní majetek převedený na svazek při vstupu (tímto původním majetkem je třeba rozumět jednak peněžité příspěvky členů při vstupu do svazku, jednak vodohospodářský i jiný movitý či nemovitý majetek, jež byl na svazek převeden v souvislosti se vstupem člena do svazku, který má být vypořádán „za shodných podmínek“ jako při vstupu), a /ii/ nesplacené závazky úvěrů náležejících k majetku převáděného na vystupujícího člena svazku, které mají být převzaty vystupujícím členem; ustanovení o majetkovém vypořádání při vystoupení jednotlivého člena svazku však neřeší, /i/ jak má být vypořádáno jednak zhodnocení původního majetku vloženého při vstupu člena do svazku (když se pod písm. l) toto vypořádání při vystoupení pouze presumuje, ale nechává ho na dohodě vystupujícího člena ze svazku, tj. stanovy neřeší, co nastane, pokud k takové dohodě

¹⁵ Viz čl. XVIII. písm. a), c) stanov VHS Turnov.

nedojde), /ii/ dále není stanovami řešeno ani vypořádání vodohospodářského majetku či jeho „přírůstků“ získaného za doby trvání svazku a členství vystupujícího člena v něm nacházejícího se na území vystupující obce (jako je tomu při zániku svazku, kdy i tento majetek je dle písm. a) předmětem vypořádání na základě územního principu) a /iii/ stanovy neřeší ani vypořádání dalšího jiného majetku (resp. podílu na něm) získaného svazkem za doby jeho trvání a trvání členství vystupujícího člena ve svazku.

/iii/ řešení neurčité a neúplné úpravy majetkového vypořádání ve stanovách VHS Turnov při vystoupení člena svazku

A) vypořádání majetku a závazků určené dle stanov VHS Turnov

Ohledně vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena VHS Turnov stanovy v čl. XVIII. určitým způsobem upravují pouze vypořádání:

- původního majetku převedeného na VHS Turnov při vstupu, který má být vypořádán „za shodných podmínek“ jako při vstupu (tímto původním majetkem je třeba rozumět jednat peněžité příspěvky členů při vstupu do svazku, jednak vodohospodářský i jiný movitý či nemovitý majetek, jež byl na svazek převeden v souvislosti se vstupem člena do svazku), a to tak, že tento majetek bude **bezúplatně převeden ze strany VHS Turnov na vystupujícího člena** (pod tento majetek nepochybně náleží i vodohospodářský majetek převedený na VHS Turnov ze strany FNM na základě Smluv o bezúplatném převodu I a II v souvislosti se založením VHS Turnov a vstupem města Turnov do tohoto svazku¹⁶⁾) a
- **nesplacených závazků úvěrů náležejících k majetku převáděného na vystupujícího člena svazku**, a to tak, že **tyto závazky budou převzaty vystupujícím členem** (aplikace tohoto pravidla stanov ve svém důsledku potvrzuje a svědčí pro bezúplatné vydání takového majetku vystupujícímu členovi svazku).

B) řešení ohledně majetku, jehož vypořádání stanovy neurčují

Protože zákon o obcích, ani stanovy VHS Turnov neobsahují komplexní úpravu vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena svazku, jak požaduje ustan. § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích, je nutné úpravu a řešení otázek, kterých se stanovy v souvislosti s vypořádáním majetkového podílu nedotýkají, určit na základě aplikace **obdobné, analogické právní úpravy těchto otázek ohledně právnických osob a korporací soukromého práva na základě § 20 odst. 2 NOZ.**

Neřešené otázky ohledně vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena VHS Turnov, které musí být určeny na základě podpůrné právní úpravy, jsou zejména tyto:

- zhodnocení původního majetku vloženého při vstupu člena do svazku;
- vypořádání vodohospodářského i jiného majetku vloženého vystupujícím členem za doby trvání VHS Turnov, tj. bez souvislosti s jeho vstupem do VHS Turnov;
- vypořádání vodohospodářského majetku či jeho „přírůstků“ (nacházejícího se na území vystupující obce) získaného za doby trvání VHS Turnov a členství vystupujícího

¹⁶ K této otázce blíže sub 4.3.1.

člena v něm, který VHS Turnov nezískalo v přímé souvislosti se vstupem člena do svazku¹⁷,

- vypořádání dalšího jiného majetku získaného VHS Turnov za doby trvání členství vystupujícího člena ve svazku, který nemá přímý vztah k vodohospodářské infrastruktuře vystupujícího člena;
- vypořádání dluhů (s výjimkou nesplacených závazků úvěrů náležejících k majetku převáděného na vystupujícího člena svazku, které mají být dle čl. XVIII písm. m) stanov VHS Turnov převzaty vystupujícím členem).

Obecné zásady a pravidla vypořádání dle podpůrné zákonné právní úpravy

Jak již bylo uvedeno, zákon o obcích neobsahuje úpravu pravidla vypořádání majetkového podílu člena vystupujícího z právnické osoby - korporace.

Nejbližší úprava vypořádání majetkového podílu člena vystupujícího z právnické osoby – korporace, podpůrně aplikovatelná i na osoby veřejného práva (na základě § 20 odst. 2 NOZ) je obsažena v **ustan. § 36 ZOK**¹⁸.

Ustan. § 36 ZOK stanoví:

„(1) Při zániku účasti společníka v obchodní korporaci za jejího trvání jinak než převodem podílu nebo udělením příklepu v řízení o výkonu rozhodnutí vzniká společníkovi nebo jeho právnímu nástupci právo na vypořádání (dále jen „vypořádací podíl“), ledaže jiný právní předpis stanoví jinak.

(2) Neurčí-li společenská smlouva jinak, stanoví se výše vypořádacího podílu ke dni zániku účasti společníka v obchodní korporaci z vlastního kapitálu zjištěného z mezitímní, řádné nebo mimořádné účetní závěrky sestavené ke dni zániku účasti společníka v obchodní korporaci.

(3) Odstavec 2 se nepoužije, liší-li se podstatně reálná hodnota majetku společnosti od jeho ocenění v účetnictví. V takovém případě se při určení výše vypořádacího podílu vychází z reálné hodnoty majetku snížené o výši dluhů vykázaných v účetní závěrce uvedené v odstavci 2. Společenská smlouva může určit jiný vhodný způsob určení vypořádacího podílu.

(4) Vypořádací podíl se určí poměrem podílů společníků u jednotlivých forem obchodních korporací a vyplácí v penězích bez zbytečného odkladu poté, co je nebo mohla být zjištěna jeho výše podle odstavce 2 nebo 3, ledaže společenská smlouva nebo dohoda mezi obchodní korporací a společníkem nebo společníkem, jehož účast zanikla, nebo jeho právním nástupcem určí jinak.“

Z ustan. § 36 ZOK tedy ve vztahu k vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena vyplývá zejména následující:

- při zániku účasti vystoupením má vystupující člen právo na vypořádání (vypořádací podíl);
- vypořádací podíl se **primárně určí způsobem uvedeným ve společenstevním dokumentu (stanovách)**, a až pokud v něm není určen, stanoví se z vlastního kapitálu

¹⁷Při zániku svazku je i tento majetek stanov předmětem vypořádání na základě územního principu.

¹⁸ Obecná ustanovení o právnických osobách obsažená v ustan. § 118 a násl. NOZ, ani obecná ustanovení o korporacích pravidla vypořádání podílu vystupujícího člena neobsahují; rovněž ustanovení o spolcích tato pravidla neobsahuje. Princip, který však lze z těchto ustanovení dovodit (a jež odpovídá i principům určení vypořádání dle § 36 ZOK) vychází z určení poměru podílů členů korporace na jejího majetku.

zjištěného ke dni zániku účasti, avšak když se reálná hodnota majetku podstatně liší od jeho ocenění, pak se vychází při určení vypořadacího podílu **z reálné hodnoty majetku snížené o výši dluhů**;

- vypořadací podíl se z celkového objemu stanoveného způsobem uvedeným výše (tj. dle spol. dokumentace nebo vlastního kapitálu či reálné hodnoty majetku snížené o výši dluhů) **určí poměrem podílu vystupujícího člena k podílům ostatních členů**¹⁹;
- vypořadací podíl se vyplácí **v penězích**, když je však na základě společenstevního dokumentu nebo dohody **možné vyplacení i jiným způsobem** (např. i v naturáliích, tj. i převodem konkrétního nemovitého či jiného movitého majetku).

Modifikace obecných zásad a pravidel vypořádání dle podpůrné zákonné právní úpravy ve vztahu k dobrovolnému svazku obcí

Uvedené **zákonné principy určení a vyplacení vypořadacího podílu dle analogického použití úpravy § 36 ZOK** mohou být modifikovány - právě z důvodu jejich analogické aplikace na základě obdobnosti (nikoliv nutné shodnosti) i s přihlédnutím k základním principům rozumnosti, předvídatelnosti a spravedlnosti ve vztahu k **vypořádání majetkového podílu** vystupujícího člena dobrovolného svazku obcí, které není komplexně řešeno ve stanovách (tj. u VHS Turnov ve vztahu k *zhodnocení původního majetku vloženého při vstupu člena do svazku, vypořádání vodohospodářského majetku či jeho „přirůstků“ získaného za doby trvání VHS Turnov a vypořádání dalšího jiného majetku získaného VHS Turnov za trvání členství vystupujícího člena*), **a to zejména s ohledem na územní a personální princip ohledně vodohospodářského majetku nacházejícího se na území členů svazku, resp. vystupující obce, jakož i účelu zřízení a trvání svazku VHS Turnov s přihlédnutím k souvisejícím ustanovením stanov, zejména ohledně vypořádání jmění v případě zániku svazku.**

Určení vypořadacího podílu u VHS Turnov

Finanční vyrovnání, které je možné dovodit z podpůrné zákonné úpravy v § 36 odst. 2 ZOK, vychází z principu určení výše vypořadacího podílu **ke dni zániku účasti vystupujícího člena z vlastního kapitálu nebo** (pokud ocenění majetku v účetnictví, včetně promítnutí do výše vlastního kapitálu neodpovídá reálné hornatě majetku) **z reálné hodnoty majetku snížené o výši dluhů**.

Zákonný princip **reálné hodnoty majetku snížené o výši dluhů pro určení výše vypořádání** ohledně tohoto majetku **považujeme u VHS Turnov za nejvíce odpovídající rozumnosti a spravedlnosti určení výše vypořádání ohledně vypořádání majetkového podílu v rozsahu vypořádání majetku, jež stanovy neřeší.**

Při použití tohoto principu by však mělo být vzato v úvahu z důvodu uplatnění územního a personálního principu obsaženého v v čl. XVIII. stanov VHS Turnov toto:

- **do hodnoty dluhů** pro určení výše vypořadacího podílu by **neměly být započítávány**

¹⁹ Tento podíl ve smyslu § 31 ZOK je třeba odlišovat od vypořadacího podílu, když podíl představuje účast společníka v korporaci určenou zpravidla v závislosti na výši vkladu společníka do této korporace. K této otázce rovněž výše sub 4.4.2./i/.

/i/ závazky z úvěrů náležejících k majetku převáděného na vystupujícího člena svazku, jakož i závazky spojené s majetkem ostatních členů svazku, který by byl předmětem bezúplatného vydání těmto členům na základě územního principu v případě jejich vystoupení ze svazku nebo při zániku svazku.

- do hodnoty majetku pro určení výše vypořádacího podílu by neměly být započítávány:

/i/ majetek všech členů VHS Turnov, jež byl těmito členy vložen v souvislosti s jejich vstupem do VHS Turnov, neboť takový majetek by měl být vystupujícímu členovi v rozsahu vložení vydán bezúplatně;

/ii/ majetek (včetně peněžních prostředků) vložený členy do VHS Turnov i za doby trvání VHS Turnov – i tento majetek by měl být vystupujícímu členovi vydán bezúplatně (pokud mají dle čl. XVIII. písm. c) stanov členové svazku právo na vrácení takovému majetku v případě zániku VHS Turnov, pak by z hlediska principu rovnosti a nediskriminačního přístupu měl být takový majetek vydán bezúplatně i při vystoupení člena svazku z VHS Turnov);

/iii/ vodohospodářský majetek nabytý VHS Turnov za doby trvání svazku, (nikoliv v souvislosti se vstupem člena do svazku) nacházející se na území obce, a to včetně zhodnocení či přírůstků vodohospodářského majetku za doby trvání svazku, pokud by i tento majetek by měl být vystupujícímu členovi v rozsahu vložení vydán bezúplatně (vzhledem ke skutečnosti, že čl. XVIII. písm. b) stanov VHS Turnov obsahuje ustanovení o tom, že při zániku VHS Turnov se na obce – členy svazku převádí i tyto části vodohospodářského majetku a jeho přírůstky na územním principu, a to bez vazby na finanční vyrovnání ve vztahu k ostatním členům svazku (aplikace principu solidarity v činnosti VHS Turnov), lze považovat za nediskriminační, rozumné a spravedlivé, aby takovýto majetek byl **rovněž bezúplatně převeden na člena** svazku v případě jeho vystoupení, neboť v opačném případě by byl vystupující člen svazku ve vztahu k ostatním členům svazku neoprávněně znevýhodněn);

pokud by naopak vodohospodářský majetek nacházející se na území obce nabytý VHS Turnov za doby trvání svazku (nikoliv v souvislosti se vstupem člena do svazku) nebo zhodnocení či přírůstky vodohospodářského majetku, ke kterým došlo za doby trvání svazku, měl být vydán vystupujícímu členovi svazku úplatně (akcentace ekonomického principu vyrovnání na úkor principu solidarity), pak by do hodnoty majetku pro určení výše vypořádacího podílu měl být zahrnut tento majetek i veškerý vodohospodářský majetek všech ostatních členů svazku nabytý VHS Turnov za doby trvání svazku, jakož i veškerá zhodnocení a přírůstky vodohospodářského majetku všech členů nabytá za doby trvání svazku (včetně přírůstků a zhodnocení vodohospodářského majetku vloženého členy svazku, pokud k těmto zhodnocením či přírůstkům došlo za doby trvání svazku)

Pokud by tedy do hodnoty majetku pro určení výše vypořádacího podílu byl zahrnován vodohospodářský majetek nabytý VHS Turnov za doby trvání svazku (nikoliv v souvislosti se vstupem člena do svazku) a/nebo zhodnocení či přírůstky vodohospodářského majetku, ke kterým došlo za doby trvání svazku (který se nachází na území členů svazku a může být předmětem vydání na základě územního principu), měla by být vůči **výsledné výši vypořádacího podílu vystupujícího člena započtena hodnota tohoto vodohospodářského majetku vystupujícího člena, neboť ten je předmětem vydání** vystupujícímu členovi svazku. Tento ekonomický přístup je z finančního hlediska **spravedlivější**, když přesněji odráží přínosy a

reflektuje benefity vystupujícího člena svazku v souvislosti s jeho členstvím ve svazku, jakož i více zohledňuje výše majetkových vkladů členů do svazku a určení majetkového podílu ve svazku.

Naopak, pokud by do hodnoty majetku pro určení výše vypořádacího podílu nebyl zahrnován veškerý vodohospodářský majetek nabytý VHS Turnov za doby trvání svazku nebo zhodnocení či přírůstky vodohospodářského majetku, ke kterým došlo za doby trvání svazku, protože i tento majetek by měl být vydán vystupujícímu členovi bezúplatně, ke snížení výsledné výše vypořádacího podílu vystupujícího člena započtením hodnoty tohoto majetku by nedocházelo. Takový přístup reflektuje více princip solidarity členů svazku. Výše vypořádacího podílu by v takovém případě u VHS Turnov reflektovala de facto pouze vypořádání jiného než vodohospodářského majetku nabytého za trvání VHS Turnov při zohlednění dluhů mimo závazky spojené s vydávaným vodohospodářským majetkem, které přebírá vystupující člen svazku.

Při stanovení vypořádacího podílu by v rámci určení jeho výše mohly být zohledněny rovněž:

- poměry příjmů z nájmu z koncesní smlouvy s SvčVaK rozpočítané na jednotlivé členy svazku na základě počtu obyvatel svazku a/nebo výše vybraného vodného/stočného vzhledem k územnímu principu, a to i ve vztahu k
- porovnání poměrů výší investic do vodohospodářského majetku na území jednotlivých členů svazku,
- poměry vynaložených vlastních zdrojů VHS Turnov při čerpání dotací na vodohospodářské majetky nacházející se na území jednotlivých členů svazku vzhledem k poměru jejich majetkových vkladů do svazku, příp. s ohledem na způsob získání těchto vlastních zdrojů (zejména z nájmu z koncesní smlouvy s SvčVaK s ohledem na počty obyvatel svazku/výši vybraného vodného/stočného vzhledem k územnímu principu).

Způsob vyplacení vypořádacího podílu

Jak vyplývá z výkladu stanov, podpůrné zákonné úpravy i způsobu stanovení výše vypořádání (viz výše), v daném případě není použitelné vyplacení vypořádacího podílu pouze v penězích, neboť vodohospodářský majetek na území obce bude předmětem vydání.

Vydání vodohospodářského majetku nacházejícího se na území vystupujícího člena svazku tomuto členovi při jeho vystoupení, a to včetně vydání „zhodnocení“ jím vloženého vodohospodářského majetku i vodohospodářského majetku či jeho „přírůstků“ získaného za doby trvání VHS Turnov a členství vystupujícího člena v něm, je třeba považovat za základní, spravedlivý a rozumný princip způsobu vyplacení (vyrovnání) vypořádacího podílu i ve smyslu analogické aplikace § 36 odst. 4 ZOK, tj. veškerý vodohospodářský majetek nacházející se na území vystupující obce by měl být předmětem vydání této obci.

Vypořádání dalšího jiného majetku získaného VHS Turnov za doby jeho trvání svazku a trvání členství vystupujícího člena ve svazku, který nemá přímý vztah k vodohospodářské infrastruktuře, by mělo naopak primárně proběhnout v penězích, pokud se vystupující člen a VHS Turnov nedohodnou jinak.

(V rámci peněžitého plnění dojde případně k zohlednění úplatnosti vydání vodohospodářského majetku nacházející se na území obce nabytého VHS Turnov za doby trvání svazku (nikoliv v souvislosti se vstupem člena do svazku) nebo zhodnocení či přírůstků vodohospodářského majetku, ke kterým došlo za doby trvání svazku, pokud by měl být tento majetek vydán vystupujícímu členovi svazku úplatně (akcentace ekonomického principu vyrovnání na úkor principu solidarity), a to formou zahrnutí veškerého takového majetku (i nevystupujících členů svazku) do určení předmětu a výše vypořádání a započtení hodnoty takového majetku vydávaného vystupujícímu členovi vůči výši jeho vypořádacího podílu).

Po určení reálné hodnoty majetku a dluhů VHS Turnov za účelem určení vypořádacího podílu by měl být určen poměr podílu vystupujícího člena vzhledem k podílům ostatních členů, a to na základě poměrů výše vkladů členů svazku do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích, a tímto poměrem určena konkrétní výše vypořádacího podílu vystupujícího člena na majetku, jež má být předmětem finančního vyrovnání.

4.5. RÁMCOVÉ PRINCIPY MAJETKOVÉHO VYPOŘÁDÁNÍ V PŘÍPADĚ UKONČENÍ ÚČASTI MĚSTA TURNOV VE VHS TURNOV

4.5.1. Základní kritéria

Majetkové vypořádání v případě ukončení účasti města Turnov ve VHS Turnov musí respektovat zákonnou úpravu ohledně ukončení členství v dobrovolném svazku obcí, jejíž základní rámec je dán ustan. § 50 odst. 2 zákona o obcích, když zákon o obcích rozlišuje majetek členů svazku vkládaný do svazku ve smyslu § 50 odst. 2 písm. d), který je majetkovým vkladem člena svazku při jeho vstupu do svazku, od majetkového podílu ve smyslu § 50 odst. 2 písm. h), který je majetkovým podílem člena svazku na celkovém majetku/jmění svazku (na jehož vypořádání v případě vystoupení ze svazku má člen svazku nárok).

Vypořádání majetkového podílu člena svazku ve smyslu § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích primárně vychází z **ustanovení stanov VHS Turnov** (zejména č. XVIII. stanov). Protože však úprava ve stanovách VHS není v této otázce komplexní (úplná), je třeba pravidla **vypořádání ohledně neřešených otázek** určit podpůrně, analogicky na základě zákonných pravidel ohledně vypořádání podílu v právnické osobě – korporaci na základě § 20 odst. 2 NOZ tak, jak jsou v konkrétnostech tato pravidla popsána výše sub 4.4.2., t.j. zejména při určení výpořádacího podílu, jeho výše a způsobu jeho vyplacení.

4.5.2. Majetkové vypořádání ohledně vodohospodářského majetku

- Bezúplatné převedení vodohospodářského majetku, který byl za strany města Turnov vložen do VHS Turnov v souvislosti se vstupem do VHS Turnov, na město Turnov, a to včetně vodohospodářského majetku převedeného na VHS Turnov ze strany FNM na základě Smluv o bezúplatném převodu I a II;
- bezúplatné převedení vodohospodářského majetku vloženého městem Turnov do VHS Turnov za doby trvání členství města Turnov ve VHS Turnov (tj. nikoliv v souvislosti se vstupem do VHS Turnov) na město Turnov;

- „převedení“²⁰ zhodnocení či přírůstků vodohospodářského majetku vloženého městem Turnov do VHS Turnov (v souvislosti se vstupem nebo později za doby trvání VHS Turnov), ke kterým došlo za doby trvání svazku, a to buď /i/ *bezúplatně* (na základě principu solidarity), nebo /ii/ *úplatně* (na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a započtením hodnoty takto vydaného majetku vůči výši vypořádacího podílu);
- převedení vodohospodářského majetku nacházejícího se na území města Turnov a nabytého za doby trvání VHS Turnov (nikoliv v souvislosti se vstupem města Turnov do VHS Turnov) na město Turnov buď /i/ *bezúplatně* (na základě principu solidarity), nebo /ii/ *úplatně* (na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a započtením hodnoty takto vydaného majetku vůči výši vypořádacího podílu).

4.5.3. Majetkové vypořádání ohledně dalšího majetku

- Bezúplatné vrácení příspěvku ve výši 7.500,- Kč města Turnov do VHS Turnov uhrazeného v souvislosti se vstupem města Turnov do VHS Turnov;
- bezúplatné převedení jiného než vodohospodářského majetku vloženého městem Turnov do VHS Turnov za doby trvání členství města Turnov ve VHS Turnov (tj. nikoliv v souvislosti se vstupem do VHS Turnov) na město Turnov;
- vypořádání jiného než vodohospodářského majetku nabytého VHS Turnov za doby trvání VHS Turnov na město Turnov na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a případným vyplacením vypořádacího podílu).

4.5.4. Majetkové vypořádání ohledně závazků/dluhů

- Bezúplatné převzetí nesplacených závazků úvěrů náležejících k majetku bezúplatně převáděného z VHS Turnov na město Turnov.
- vypořádání dalších dluhů na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a případným vyplacením vypořádacího podílu).

4.6. DALŠÍ SOUVISEJÍCÍ OTÁZKY

4.6.1. Dotace

Vzhledem ke skutečnosti, že VHS Turnov bylo příjemcem dotací, zejména z Operačního programu Životní prostředí, může mít tato skutečnost vliv na posuzování důsledků případného vystoupení města Turnov z VHS Turnov, zejména pokud by předmětem dotační podpory byl majetek, které by měl být v rámci majetkového vypořádání převeden na město Turnov.

Tato skutečnost nevede sama o sobě k nemožnosti města Turnov z VHS Turnov vystoupit, nicméně může zakládat vznik majetkových nároků poskytovatele dotace, které

²⁰ Je nutné posoudit, zda konkrétní přírůstky nebo zhodnocení mohou být samostatným předmětem převodu či tvoří příslušenství/součást věci/práva.

by v takovém případě mohly zakládat oprávněné nároky VHS Turnov na náhradu takových výdajů vůči vystupujícímu členovi svazku, v důsledku jehož vystoupení ze svazku takové náklady vznikly.

Předmětné otázky je třeba posoudit pouze k dotačním akcím vztahujícím se k majetku, který by měl být předmětem vydání/převodu na město Turnov v souvislosti s jeho vystoupením z VHS Turnov, nikoliv k jinému, dalšímu majetku nabytému ze strany VHS Turnov v rámci čerpání dotací, ač může být takový majetek zahrnován do určení výše vypořádacího podílu při stanovení vypořádání majetkového podílu města Turnov ve VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích.

/i/ akce „CZ.1.02/1.1.00/08.01981 Čistá Jizera I”

Předmětem této akce byly mimo jiné - výstavba kanalizace v délce 5,37 km a rekonstrukce kanalizace v délce 7,24 km ve městě Turnov.

Tato akce byla financována:

- dotací ze státního rozpočtu na předfinancování výdajů, krytých z rozpočtu EU, prostředky Fondu soudržnosti; až do výše 255.178.001,- Kč (na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace Čistá Jizera I);
- dotací z SFŽP ve výši 15,010.470,- Kč (na základě Smlouvy o dotaci);
- z vlastních zdrojů.

Dle bodu A), písm. c) **Rozhodnutí o poskytnutí dotace Čistá Jizera I (dotace ve výši až 255.178.001,- Kč):**

- má být **po dobu 10 let od ukončení realizace akce zachována stálost operace** definovaná v čl. 57 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006;
- příjemce dotace je rovněž povinen zabezpečit, že **předmět podpory**, s výjimkou pozemků, kterými je vedena kanalizace, **nebude převeden na jinou osobu** (ani právně zatížen, zejména zastaven ve prospěch jiné osoby) nejméně **po dobu 10 let** od ukončení realizace akce. Po tutéž dobu je povinen zabezpečit řádné provozování předmětu podpory. Pro tento účel se předmětem podpory rozumí věci pořizované (či rekonstruované, upravené, nebo jinak výrazně zhodnocené) s dotací podle tohoto rozhodnutí, jakož i budovy (stavby) a pozemky, ve kterých (na kterých) mají být umístěny.

Dle bodu C), bod 5. Rozhodnutí o poskytnutí dotace Čistá Jizera I nesplnění kterékoliv z podmínek uvedených v oddílu A v písm a), b), a c), bude postiženo **odvodem ve výši celkové částky dotace**.

Rovněž dle **Smlouvy o dotaci (na 15,010.470,- Kč)** ohledně poskytnutí podpory za účelem spolufinancování akce Čistá Jizera I je:

- v čl. III. bod 5., písm. d) stanoveno že pro tuto dotaci má být po dobu 10 let **od ukončení realizace akce zachována stálost operace definovaná v čl. 57 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006;**
- v čl. III. bod 5., písm. e) je stanoveno, že příjemce podpory je rovněž povinen zabezpečit že **předmět podpory**, s výjimkou pozemků, kterými je vedena kanalizace, **nebude převeden na jinou osobu** (ani právně zatížen, zejména zastaven ve prospěch jiné osoby) nejméně **po dobu 10 let** od ukončení realizace akce. Po tutéž dobu je povinen zabezpečit řádné provozování předmětu podpory. Pro tento účel se předmětem podpory rozumí věci pořizované (či rekonstruované, upravené, nebo jinak výrazně zhodnocené) s

dotací podle tohoto rozhodnutí, jakož i budovy (stavby) a pozemky, ve kterých (na kterých) mají být umístěny.

V čl. V., bod. 11. je dále stanoveno, že jestliže příjemce podpory **nesplní některý ze závazků** stanovených smlouvou, má **Fond (SFŽP) právo od příjemce podpory požadovat**, aby ve lhůtě, kterou Fond stanoví, zálohovou **poskytnutou dotaci či její část vrátil**. Při stanovení konkrétní částky, která má být vrácena, Fond zohlední zejména míru (rozsah) nesplnění daného závazku a dopad na plnění základního účelu akce (tj. dosažení věcných a ekologických parametrů akce v řádné lhůtě).

Z uvedených ustanovení Rozhodnutí o poskytnutí dotace Čistá Jizera I, resp. Smlouvy o dotaci vyplývá, že:

- **po dobu 10 let od ukončení realizace akce má být zachována stálost operace** definovaná v čl. 57 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006;
- **po dobu 10 let od ukončení realizace akce nesmí být předmět podpory převeden na jinou osobou** s tím, že
- **porušení** těchto požadavků /i/ dle Rozhodnutí o poskytnutí dotace Čistá Jizera I (dotace ve výši až 255.178.001,- Kč) vede k odvodu ve výši celkové částky dotace, resp. /ii/ dle Smlouvy o dotaci (ohledně 15,010.470,- Kč) může SFŽP požadovat vrácení celé dotace či její části (v závislosti na rozsahu nesplnění porušeného závazku a jeho dopadu na plnění účelu akce²¹).

V souvislosti s těmito závazky upozorňujeme, že čl. 57 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006²² váže stálost operací nikoliv na lhůtu 10 let, ale na lhůtu pouhých pěti let, když stanoví:

*Členský stát nebo řídicí orgán zajistí, že příspěvek z fondů bude pro danou operaci zachován, pouze pokud **do pěti let od ukončení operace nebo tří let od ukončení operace** v členských státech, které zvolily možnost zkrácení této lhůty pro zachování investice nebo pracovních míst vytvořených malými a středními podniky, **neprojde tato operace podstatnou změnou***

- a) *ovlivňující její povahu nebo prováděcí podmínky nebo poskytující podniku či veřejnému subjektu nepatřičnou výhodu a*
- b) *způsobenou buď **změnou formy vlastnictví položky infrastruktury**, nebo zastavením výrobní činnosti.*

Vzhledem ke skutečnosti, že Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 je nadřazené národním právním předpisům na úrovni zákona (v našem případě zejména zák. č. 218/2000 Sb.) je **otázkou, zda požadavek na zachování stálosti operací po dobu 10 let, když Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 požaduje pouze 5 let, je oprávněný a není diskriminační**. Tutéž otázku je možné vznést i k podmínce poskytovatele dotace ohledně zákazu po dobu

²¹ Ohledně dotace na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace Čistá Jizera I (dotace ve výši až 255.178.001,- Kč) tedy dochází k povinnosti vrátit dotaci v plné výši bez dalšího. U dotace na základě Smlouvy o dotaci může (ale nemusí) toto vrácení SFŽP požadovat a ohledně výše vrácené částky má být zohledněn rozsah porušení závazku a jeho dopad na plnění účelu dotace (tj. u této dotace nemusí vést převod na město Turnov ke vzniku povinnosti vrátit celou částku, jež byla předmětem dotace), tj. v daném případě částku 15,010.470,- Kč.

²² Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 je na daný dotační vztah akce Čistá Jizera I. aplikovatelné na základě čl. 152 Nařízení Rady (ES) č. 1303/2013.

10 let od ukončení realizace akce převést předmět podpory na jinou osobou²³ z důvodu, že tato podmínka de facto opakuje ustanovení o stálosti operací, neboť změna formy vlastnictví položky infrastruktury v dikci čl. 57 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 má na mysli právě rovněž zákaz převodu vlastnictví (po dobu 5 let)²⁴. Je přitom otázkou, zda v této oblasti může být aplikován přístup Komise ve smyslu, že požadavky evropského zákonodárství jsou požadavky minimální a národní zákonodárství může vyžadovat podmínky přísnější.

V této souvislosti proto doporučujeme vznést oficiální dotaz vůči poskytovateli dotace, příslušnému ministerstvu a SFŽP, případně Komisi EU ohledně přiměřenosti požadované doby stálosti operací a zákazu převodu vlastnictví po dobu 10 let, namísto 5 let, které požaduje nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, a to i vzhledem k případnému převodu části předmětu podpory na člena dobrovolného svazku obcí, když existuje reálný předpoklad, že by byl účel podpory zachován.

/ii/ další akce veřejné podpory

Na základě obdobných principů, samozřejmě při posouzení konkrétní dokumentace, by bylo třeba hodnotit i další dotační akce VHS Turnov, jež by měly dopad na majetek, který by měl být předmětem převodu na město Turnov při jeho vystoupení z VHS Turnov.

Ohledně existence či neexistence takových akcí odkazujeme na posouzení faktických závěrů obsažených v Analýze Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. v. Znalecký posud PROVOD.

4.6.2. Řešení sporů

V čl. VI. smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí VHS Turnov je stanoveno, že spory mezi členy svazku řeší Rada sdružení především jednáním. V případě, že nedojde k dohodě, budou smluvní strany postupovat přednostně podle zák. č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.

V případě vystoupení města Turnov z VHS Turnov a případných sporů o výši či způsob vypořádání majetkového podílu města Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích by se jednalo především o spor mezi městem Turnov a VHS Turnov, t.j. nikoliv o spor mezi členy svazku (který má být dle čl. VI. smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku řešen v rozhodčím řízení), tj. na takový spor by rozhodčí smlouva nebyla aplikovatelná, a ten by měl být řešen věcně a místně příslušným soudem.

4.6.3. Daňové otázky

Při zvažování možnosti vystoupit z VHS Turnov je rovněž velice podstatné vzít do úvahy daňové otázky, zejména ohledně způsobu a výše vypořádání, a to v celé jeho komplexnosti, tj. jak peněžního, tak i naturálního plnění (vydání majetku), samozřejmě při rozlišování majetku vneseného do svazku, jeho zhodnocení, jakož i majetku

²³ aplikované poskytovatelem dotace zřejmě na základě ustan. § 14 odst. 4 písm. g) zák. č. 218/2000 Sb.

²⁴ Přestože je v čl. 57 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 použito mírně odlišné jazykové vyjádření („změna formy vlastnictví“) je tím nepochybně myšlen i převod vlastnického práva k předmětu podpory. O tom svědčí i ustan. čl. 71 Nařízení Rady (ES) č. 1303/2013, které od 1.1.2014 nahradilo nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, a které v ustanovení o stálosti operací opět obsahuje lhůtu pěti, nikoliv deseti let, a přesněji používá vyjádření „změna vlastnictví položky infrastruktury“.

získaného za doby trvání VHS Turnov a členství města Turnov v něm. Veškeré tyto otázky doporučujeme konzultovat s daňovým odborníkem.

5. ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ

Město Turnov může z VHS Turnov dobrovolně vystoupit, a to na základě předchozího rozhodnutí zastupitelstva města Turnov o tomto vystoupení.

Je třeba odlišovat majetek členů svazku vkládaný do svazku ve smyslu § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích, který je majetkovým vkladem člena svazku při jeho vstupu do svazku, od majetkového podílu ve smyslu § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích, který je majetkovým podílem člena svazku na celkovém majetku/jmění svazku, na jehož vypořádání v případě vystoupení ze svazku má člen svazku nárok.

V případě města Turnov představuje majetkový vklad do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích tento majetek:

- peněžitý vklad ve výši 7.500,- Kč;
- vodohospodářský a jiný hmotný i nehmotný majetek převedený bezúplatně na VHS Turnov z FNM na základě Smlouvy o bezúplatném převodu I a Smlouvy o bezúplatném převodu II, jakož i vodohospodářský a jiný hmotný i nehmotný majetek převedený na VHS Turnov v souvislosti se vstupem obce do svazku na základě zák. č. 172/1991 Sb.;

případně též:

- vodohospodářský a jiný majetek (i peněžní prostředky) vložený městem Turnov do VHS Turnov i za trvání jeho členství ve VHS Turnov (bezúplatně nebo ve výši rozdílu mezi skutečnou hodnotou tohoto majetku a převodní částkou)
- hodnota nevypořádaných investic do vodohospodářské infrastruktury z finančních zdrojů města Turnov, realizovaných po dobu jeho členství ve VHS Turnov, *se svazkem do 3 měsíců po uvedení do užívání (po kolaudaci)*, pokud tento majetek byl převeden do VHS Turnov, tj. nezůstal v majetku města Turnov.

Vzhledem k tomu, že stanovy VHS Turnov neobsahují komplexní (úplnou) úpravu vypořádání majetkového podílu vystupujícího člena svazku, jak požaduje ustan. § 50 odst. 2 písm. h) zákona o obcích, musí být tato pravidla zčásti dovozena na základě analogie z obdobné právní úpravy těchto otázek ohledně právnických osob a korporací soukromého práva na základě § 20 odst. 2 NOZ. U VHS Turnov považujeme z hlediska nediskriminačního, rovného a spravedlivého přístupu za nejvíce odpovídající určení výše vypořádání z reálné hodnoty majetku snižené o výši dluhů a určení výše vypořádacího podílu vystupujícího člena poměrem podílu vystupujícího člena vzhledem k podílům ostatních členů, a to na základě poměrů výše vkladů členů svazku do VHS Turnov ve smyslu ustan. § 50 odst. 2 písm. d) zákona o obcích.

Analogická aplikace této podpůrné zákonné úpravy však musí zohledňovat zejména územní a personální princip obsažený ve stanovách VHS Turnov, zejména ohledně vodohospodářského majetku nacházejícího se na území vystupující obce, které by měl být veškerý takový majetek vydán, jakož i určení, jaký z tohoto majetku bude vydán bezúplatně a jaký úplatně, tj. v jakém rozsahu se bude aplikovat princip solidarity v konkurenci s ekonomicky přesnějším a finančně více odpovídajícím ekonomickým principem (a to např. i v závislosti na zohlednění poměrů příjmů

z nájmu z koncesní smlouvy s SvčVaK rozpočítaného na jednotlivé členy svazku na základě počtu obyvatel svazku a/nebo výše vybraného vodného/stočného vzhledem k územnímu principu).

Na základě rozumného, racionálního a spravedlivého výkladu ustanovení stanov VHS Turnov, zákona o obcích a analogické aplikace obdobné, podpůrné právní úpravy NOZ lze dospět k následujícímu řešení:

- bezúplatné převedení vodohospodářského majetku, který byl za strany města Turnov vložen do VHS Turnov v souvislosti se vstupem do VHS Turnov, na město Turnov, a to včetně vodohospodářského majetku převedeného na VHS Turnov ze strany FNM na základě Smluv o bezúplatném převodu I a II;
- bezúplatné převedení vodohospodářského majetku vloženého městem Turnov do VHS Turnov za doby trvání členství města Turnov ve VHS Turnov (tj. nikoliv v souvislosti se vstupem do VHS Turnov) na město Turnov;
- „převedení“ zhodnocení či přírůstků vodohospodářského majetku vloženého městem Turnov do VHS Turnov (v souvislosti se vstupem nebo později za doby trvání VHS Turnov), ke kterým došlo za doby trvání svazku, a to buď /i/ *bezúplatně* (na základě principu solidarity), nebo /ii/ *úplatně* (na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a započtením hodnoty takto vydaného majetku vůči výši vypořádacího podílu);
- převedení vodohospodářského majetku nacházejícího se na území města Turnov a nabytého za doby trvání VHS Turnov (nikoliv v souvislosti se vstupem města Turnov do VHS Turnov) na město Turnov buď /i/ *bezúplatně* (na základě principu solidarity), nebo /ii/ *úplatně* (na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a započtením hodnoty takto vydaného majetku vůči výši vypořádacího podílu);
- bezúplatné vrácení příspěvku ve výši 7.500,- Kč města Turnov do VHS Turnov uhrazeného v souvislosti se vstupem města Turnov do VHS Turnov;
- bezúplatné převedení jiného než vodohospodářského majetku vloženého městem Turnov do VHS Turnov za doby trvání členství města Turnov ve VHS Turnov (tj. nikoliv v souvislosti se vstupem do VHS Turnov) na město Turnov;
- vypořádání jiného než vodohospodářského majetku nabytého VHS Turnov za doby trvání VHS Turnov na město Turnov na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a případným vyplacením vypořádacího podílu);
- bezúplatné převzetí nesplacených závazků úvěrů náležejících k majetku bezúplatně převáděného z VHS Turnov na město Turnov.
- vypořádání dalších dluhů na základě principu majetkového vyrovnání v rámci zohlednění ve vypořádacím podílu, zahrnutím do jeho výše a případným vyplacením vypořádacího podílu).

Konkrétní mechanismy a principy stanovení vypořádání majetkového podílu jsou blíže popsány v bodu 4.4.

V souvislosti s případným vystoupením města Turnov z VHS Turnov by rovněž mělo dojít k ukončení nájemního vztahu ohledně části vodohospodářského majetku, který město Turnov pronajímá VHS Turnov.

Při zvažování ohledně ekonomických dopadů případného vystoupení z VHS Turnov a převodu majetku na město Turnov je třeba rovněž přihlédnout k možným dopadům čerpání veřejné podpory, zejména dotací ve vztahu k vydávanému majetku (sub 4.5.).

V Praze dne 19. června 2019

Za AK KVAPIL & ŠULC:

JUDr. Robert Šulc, Ph.D.

advokát